

Τίτλε κε Ρωλι uu Kalaaati pikó n wóì

Lελεε rítelè ntí kέμεε ní we

Uléécáa icápinε iyεε Kalasii keteni-i ní we κε Ρωλι uu rítelè ntí wóipó. Uicee kuú πεé ne Nsímé Kεcire n kóónúlē kέμεε kuú πεε i karikεε. PISOI meγā ye músu re Kalasii ayu nyεε itunε kumii-mē ní we ye nyε (UPM 13-14).

Ρωλι pikei memáá, peπεε Pisuifi piyómeyáhaa n yóólē api icápinε iyē tiki api upitumεkεi lómiise api n yóólē te li pise re piké Moisi isé n tikilē api kó kérii. Ρωλι pilaaró ye músu re li ne sá re Kirisi pikó nnéi piké isé iyē n tikilē. Pin lē n wa, pi yé peε limemáá fe api Yeesu Kirisi ne kefa tene. Nsímé mmú ye Yeesu Kirisi Nsímé Kεcire ne memíi wele.

Ifaaci iyē mekériine ye mmé:

1. Nsímé Kεcire yíkíyiki nkó κε Ρωλι uu nté símisi. Ρωλι uu pi léise re Uléécáa yèè sisoipipi yósile re si Yeesu Kirisi ne kefa tene nnya, amá ái re kasi piyómeyáhaa inyekii n tíkilē nnya. Lē nnya kuú ne Piyεε cési re yo nnya kuú la uké Nsímé Kεcire ne piyómeyáhaa inyekii m pénelē un tikilē (1-2).
2. Ρωλι ye isímé yeε Nkómεine Kpure kέμεε ní we kpísi uú ne unsímé alari pa. Uléécáa rinóo kuu n yekei ye wele isé ii kelenε leeri. Yeesu Kirisi kέμεε κε rinóo tē kuu n yekei ari wa. Sisoipipi nnéi ye Uléécáa inipeε-i sále. Usuifi ne mpuri sane ukó ne ulási ne uyεε umεcire n te ne utisi née unósi ye sále (3-4).

3. Pɔɔli ye aseɪ lesele uu sɪmisi lɛ ke Kirisi pikɔ api pimɛcɪre n te. Nkɔ yeɛ Yeosu ne kefa n tene ye nɔ́asile Nfáasone nké u n séni. U ye kɔ umɛwai kpure tíyɛle. Kirisi isé íi icélaa kulúí, amá i pise re pɪsoi piké ncɔni n lénaane (6:2). Usoi uké umɛcɪre n te aseɪ nyee re uké picɔ ne kutu n cɔlɛ un tíyɛsɛlɛ Nfáasone mee Ulééca kémee n léeri nn u séni (5-6).

Iyáhaa

¹⁻² Nɛ́ Yeosu utumɛ Pɔɔli ne pinémáreɔ Kirisi pikɔ nnéi pee nté ní we, tɔɔ Kirisi pikɔ pee Kalasii sitɛ kecáa Ulééca icápine-i ní we rítelɛ ntí wólú. Ai pɪsoi pinyine pee né tumme, ai kɔ unyine kam titiki amí ne Yeosu utumɛ pansɛ. Yeosu Kirisi yeɛ n kpu, Sáa Ulééca uu u yukuse ne Sáa Ulééca uyɛ pee né tumme.

³ Urósáa Ulééca ne Upíima Yeosu Kirisi piké ne kefa nó fénne api kɔ nkínɪnɪe nó he.

⁴ Kirisi yeɛ uricuruu umɛcɪre kpisi uu arókópe nnya he re uké nfáani ketɛ nké mɛwai kópe kémee ró lesɛ. Urósáa Ulééca mela kémee kuu lɛ wai.

⁵ Ulééca uyee ipakare te mpa píyɛi-pɔ! Amí.

Nsímé Kɛcɪre nse mee we

⁶ Nɔ́menɛ́wai ye nnɔ́ né yile re nɔ́ mɛse ne mɛse Ulééca kepire ritɔ́ nnya. Uyee ne Nsímé Kɛcɪre nó sée re Kirisi ye ne kefa nó fénne nnya. Nɔ́ pee u yá ani Nsímé Kɛcɪre féé ncɔ n tikilɛ.

⁷ Ai re Nsímé Kɛcɪre féé ncɔ nnyine ye we nnya kam lɛ sɪmisi. Amá pɪsoi pinyine pee we pin níɔkɔi nó tanaalɛ, pin la piké Kirisi Nsímé Kɛcɪre rikɛnɛ́ese.

⁸ Lɛ́ nnya, mpa tɔ́ unyine née uléecaatumɛ unyine yeɛ keyómɛca-pɔ leeme uu weri uu nnyine nó

símisi re Nsímé Kεcire ye mu kái pεε mmē kari nní nó n símisi, Uléεcaa uké liute anóo wa!

⁹ Tó pisímé nó masile! Tó kó nkpréni pisímé nó rikpá re úye un nnyine nó n símisi re Nsímé Kεcire ye mu kái pεε mmē kani nní piyóó m masí, Uléεcaa uké liute anóo wa!

¹⁰ Lē nnya íye! Ne nkpréni lē wéésile re pisoι piké né n la née Uléεcaa uké né n la? Pisoι piké né pakare kam la née íye? Nen pεε pisoι ipakare n wéési, ám yé pεε Kirisi ukεikó.

Uléεcaa yeε Pwoli wée re uké utume

¹¹ Pimárecó, ké nse nó símisi ani kóm te Nsímé Kεcire kam ne n kóónúlē rín kesoipipi kémεε léeri.

¹² Ai usoi unyine kémεε kam n kó, ái kó unyine yeε né n cési. Amá Yeesu Kirisi yeε né n nyíse.

¹³ Nó menéwai ricuruu n kó kumúnjé kpe-i kam pεε Pisui fi inyekii n tikilē. Ne pεε meyansei Uléεcaa icápine pikó wéékuselenle nen náási ké i kpu.

¹⁴ Ne pεε Pisui fi inyekii iyē tikilenle ai tósu nnépurι pikó ne pinésácó meyā. Ne pεε ríla mále re ké Pisui fi inyekii n tikilē ai tósu tó ne Pisui fi picó tóo n sá.

¹⁵ Amá Uléεcaa yeε háι unéni kefa-me né wée uú ne kefa né fénne uu né séi re ké upikei wa.

¹⁶ Kuu ukεpipi né n nyíse uu re ké riyóó mpuri sanε pikó piké ke ceri, ám nkpráni unyine kémεε ha re uké mesóho né rikpá.

¹⁷ Am kó Yerusalem-pó pεpεε itume n li api né tise kémεε ritaá. Amá Arapii ketē kam mese ne mese tómpó am pεε Tamaasi kuyu-i pεeri.

¹⁸ Inmē itaani memáá kam pεε Yerusalem titaá re ké Piyεε ceri, am pεε ukεyó-i tone siyáa kefi ne sinupū.

19 Amá ám utume úka ucə yě, insá Upíima uwā Yakupu.

20 Lẽ kam nní Uléécaá inipee-i nó n wólu ye nsímései le, ám nnóme wai.

21 Kam Yerusalem n yisi, Sirii ne Silisii sitě kamí ha.

22 Likumúnjé kpe-i Uléécaá icápine pikó pee Yutee keteni-i ní we ápi pee né nyu.

23 Mékomε kapí pee kǝ te uyee pee mekee pi n wéékuselě yee nkpéni yóólě te piké Nsímé Kεcire kuú pee ne pikópe n náási ne kεfa tene.

24 Lẽ nnya kapi kenécáá Uléécaá pakare.

2

Pəəli ne pitume picə ye kóméine

1 Am pee inmě kefi ne ina memáá yisi, tó ne Parinapasi ari Yerusalem kuyu pele, am ne Tiiti pǝ kə péne.

2 Uléécaá yee né nyíse re ké kei ha nnya kam lě wa. Kam n tuipe, am písoi pee kei meýá íyukó n tú ne iyaa leepə am Nsímé Kεcire kam mpuri sanε pikó n símisi aseí pi lese. Li we re ám la lě kam n wai ne lě kam piwai m masí liké méwoo wa.

3 Tiiti yee kenékúrí ní we ye Ukireki le úu pee kélě. Amá ápi nkpáni ricuruu u ricónj te uké riké.

4 Mpá ne lě, pinyine pee n kpárálě te pi Kirisi pikó le ye pee kerócəpe wele. Lipite pě ne mekee-me ró múnjesile piké yě te íye kari Kirisi ne ritiki tən ne tirópó we. Pi náásile piké isé ilasi kémee ró pesepə.

5 Tǝ ári nkpáni ne kutu pi ricə mpá fíí. Tə la re Nsímé Kεcire aseí nnéí aké nókenéméé n we.

⁶ PISOI ΠΕΕ ΚΕΙ ΜΕΥΆ ΪYUKΆÓ N TŪ YE KŌ ΠΕΈ WELÉ. APÍ NÉ RICŌŊ TE KÉ LINYINE MPURI WA. NÉ ÁM PIRIYU KAPÍ ΠΕΕ ΜΕΚΕΕ M MÁ KPÍSI KÉ NE LINYINE WA. ULÉÉCAA ÚU YE PISOI SIYU-I RIPÁÍ UÚ NE TŪHAANE.

⁷ TICURUU ΠΙ CERILE RE ULÉÉCAA YE NSÍMÉ KECIRE NÉ RIMMŪISELE RE KÉ PIKÉCIRÉ RIYÓÓ YARE KUU PIYEE RIMŪISE RE UKÉ PIKÉKÉ RIYÓÓ MEO.

⁸ ULÉÉCAA YEE PIYEE PANSERE UUTUME PIKÉKÉ KÉΜΕΕ, LIMEO KUU KŌ NÉ PANSERE UUTUME PIKÉCIRÉ KÉΜΕΕ.

⁹ YAKUPU NE PIYEE NE YOHANI ΠΕΕ ΚΕΙ WE RE ULÉÉCAA ICÁΠINE PIYUKÁÓ. KAPI N YÉ TE ULÉÉCAA YEE PIKEI PĒ NÉ RIMŪISE, API TÓ NE PARINAPASI YÁASI API KUNÍPE RÓ PA, AI NYÍSE RE TŌ RINÓO RISE WALE. ARI KÓΜΕINE NTŌNÉÍ RE TŌ NE PARINAPASI TŌO YÉ PIKÉCIRÉ KÉΜΕΕ HA, PĒ PŌO PIKÉKÉ KÉΜΕΕ SÍ.

¹⁰ LIKEI LISE KAPI RÓ M PISE YEE RE ÁRI KAPE ΠÍWЕКÁÓ ΠΕΕ ΠΙICÁΠINE-I NÍ WE KECÁÁ PALÉI. AM KŌ MESEI LI WAI NE KEFA KESE.

Πῶλι ye ne Piyee Antiyōōsi-pō cési

¹¹ Amá ke Piyee uu Antiyōōsi-i nÍ ka, úu mewai sōne wa, am mPá úye inipēē-i u kesu re úu alari má nnya.

¹² PISOI KE YAKUPU UU N TUMME PIKÉ KELENE N TUIME, PIYEE NE MPURI SANE PIKÓ ΠΕΕ YE ΠΕΕ RICÁRIPÍ RISE-I N LE. Amá ke Yakupu pisáne pĒ API NÍ KA PIYEE UU ΠI YENU, UU YE ΠΕΕ MPURI SANE PIKÓ MPÍ KULUKEO N KAASENTE UN ΠEPEE M PŌLŌĪ TE MPA ÚYE KAI PISE RE UKÉ RIKÉ WURU.

¹³ PISUIFI TĀRŌO PŌO KŌ UMEO ΠIPÉKAANKEE LONI, ÁI NE PARINAPASI PŌ PÉNE UU PIKECÁÁ KECÁÁ MEWAI MĒ N TIKILĒ.

¹⁴ Kam n yé te áπi Nsímé Kεcire ne aseI tikilē, am pinnéI inipēē-i Piyee maα re: PŌo nnÍ Usuifi, pŌn

mpuri sanε pikó isoi icó n le, ái Moisi isé kaa tíkilē, íye kaa yé pεε mpuri sanε pikó ricón tε piké Pisuífi isoi icó lí?

Nfatεnε mεε yε Pisuífi nε mpuri sanε pikó riyu ló

15 Tó nε hái keróleemε-mε Pisuífi le, ári mpuri sanε pikó pεε ápi Uléécaa n nyu.

16 Tó pεε nyulε rε ái usoi nkó yεε isé n tíkilē yεε Uléécaa inipεε-i aseí ute. Amá uyεε Yeesu Kirisi nε kefa n tenelē yεε aseí ute. Lē nnya ke tóo kó nε kefa u tenelē tε líké nε kei ritiki tóké nε wa aseí pite Uléécaa inipεε-i. Ai kapε wa rε kari isé n tíkilē nnya. Li we rε úka úu Uléécaa kémεε aseí ute rε u isé ritiki nnya.

17 Amá in tε tó la rε tóké Kirisi nε kefa tenε tóké wa aseí pite, ari yénu rε tó nε kó pikópεkóó le. Li pεε nképéni wa yarε Kirisi yεε akópe ncee ró nyíse née íye? Ai nképáni lē.

18 Nen lē kamí pεε n fori pimómε m pεε, née menécíre yámne rε ncaai kamí pεε wa.

19 Aseí ye nyε rε isé íi yé nképéni fe iké linyine né píse. Nε ikeméé wele yarε ukpókpo. Isé iyεε nε nkpo né ka. Nε Uléécaa nnya nképéni nfáa mále. Tó nε Kirisi tóo kunapéékóó kecáá kpu.

20 Lē nnya, ái nképéni né ηmaa ricurúu née nfáa má. Amá Kirisi yεε kenémεε nfáa má. Kai neni nε n kpísi, Uléécaa kepipi kamí nε tálē nnya kam nfáa má. Kεkεε né la aké nε kenfaa kpísi ake né nnya hε.

21 Né ám kesi rε ke Uléécaa uú nε kefa né n fénnε, rinéyu kuu ló. In mesei rε usoi yεε isé ritiki uú nε Uléécaa inipεε-i wai aseí ute, Kirisi nkpo pó nε méwoo le nképéni.

3

Isé ne nfatene kecáá nsímé

¹ Nó Kalaati pikó, aníriyɔɔpi nnyé! Wóo kényu lē nó risɔmaase? Nen kɔ ne Yeesu kapi kunapéékɔ́ kecáá n karií nsímé nó símisi cáká-cáká.

² Nsímé nse kamí la ké pise ké kɔ́ te kani isé n tíkílē nnya ke Uléécaá uu Unfaasɔne nó he née kani Nsímé Kεcire n kɔ́ aní ne kefa n tene nnya kuu Nfáasɔne nó he?

³ Nɔ meyíkíyiki aníriyɔɔpi lee? Nɔ lalē nɔké ne Uléécaá Nfaasɔne pitíki koraane ani péé ne nkpeni pisi isímé teneεε?

⁴ Yare méwoo kani nkpeni nní íwe nnyí lii? Ai re liké méwoo lē wa.

⁵ Kani isé n tíkílē nnya ke Uléécaá uu Unfaasɔne nó he nɔn ne mewaisaɔa nókenémee wapisi, née íye? Née kani Nsímé Kεcire n kɔ́ aní ne kefa n tene nnya kuu lē wa?

⁶ Limεɔ́ ke Apiraham uú ne Uléécaá kefa tene. Li ukεcáá wólaalē te: Ke Apiraham uú ne Uléécaá kefa n tene nnya ke Uléécaá uu u kpisi re aseí ute.

⁷ Lē nnya, ani kɔ́ ísɔne re pεpεε Uléécaá ne kefa n tene lē pεε Apiraham pipirē yíkíyiki.

⁸ Li Uléécaá ritelé-i mekke-mε wólaalē te Uléécaá yé mpuri sane pikó waise aseí pite, kapi ne kefa u n tene nnya. Lē nnya ke Uléécaá uu rinóɔ sɔne ntí Apiraham pehele re: Pó nnya, né ketē kecáá sisoipipi nnéí rinóɔ sɔne ritikise.

⁹ Apiraham ye Uléécaá ne kefa tenele, Uléécaá uu rinóɔ sɔne u tikise! Limεɔ́, píye pin nfatene m má, uu rinóɔ sɔne pi tikise yare kuu Apiraham n wa.

¹⁰ Anó kópe ye mpí nnéí pεε n tálē te isé yé pi yoriye kecáá welē. Li Nléécaasímé-i wólaalē te: Uye

unsá lɛlɛɛ isé ritelé kɛmɛɛ n wɔ́laalɛ nnéi rintiki uké kɔ́ lipikei n wai, anɔ́ kópe ye liute kɛcáá wɛɛ.

¹¹ Ai céreise rɛ úka úu yé isé ritiki uú nɛ Uléécáa inipɛɛ-i wai aseɪ ute. Lɛ́ nnya kai wɔ́laalɛ tɛ: Usoi nkó yɛɛ aseɪ ute rɛ u Uléécáa nɛ kɛfa tɛnɛ nnya, yɛɛ nfáa má.

¹² Ticuruu isé nɛ nfatɛnɛ nín líka pénelɛ, amá isé ye maa rɛ: Uyɛɛ yé i rintiki nɛ ikɛtɔ́-pɔ́ kii yé nfáa hɛ.

¹³ Kirisi kɛ Uléécáa uu tirótísí anɔ́ wa. Kei kɛ Kirisi uú nɛ isé anɔ́ kɛmɛɛ ró lése. Nléécáasimé ye mɛsei maa rɛ: Pin úye kuna kɛcáá rinkɔ́ɔ, Uléécáa ye liute anɔ́ wale.

¹⁴ Li lɛ́ wale rɛ mpuri sanɛ pikó pɔ́oké Yeesu Kirisi kupénɛcɔ́ kɛmɛɛ rinɔ́ sɔnɛ kɛ Uléécáa uu Apiraham n yekei yɛ́. Lɛ́ kɛmɛɛ tɔ́n nfatɛnɛ m má, tɔ́ lɛ́ Nfáasɔnɛ kɛ Uléécáa uu ró n yekeilɛ́ yɛnlɛ.

Isé nɛ lɛ́ kɛ Uléécáa uu písoi n yekeilɛ́ kɛcáá nsímé

¹⁵ Pimáreɛcɔ́, nɛ la kɛ́ sisoipipi mɛwai kɛmɛɛ linyinɛ kpísí kɛ́ nɛ nó símisi ani kóm. Usoi un tinɔ́ n wɔ́i uu yekei yarɛ kai m píse, úka úu ye kesi, úka úu ye líka rikpá, in kɔ́ nɛ kesoipipi kɛɛ wɔ́i akɛ yekei.

¹⁶ Apiraham nɛ uupirɛ́ kɛ Uléécáa uú pɛɛ kɔ́ nɛ lisɔnɛ lɛ́ kuu n yekeilɛ́ mé. Ai wɔ́laalɛ́ tɛ Apiraham nɛ upipirɛ́. Lɛ́ nnya, ái písoi kulúí mekó kai wɔ́laalɛ́, uupirɛ́ usɛ mekó kai wɔ́laalɛ́. Uupirɛ́ uyɛɛ Kirisi.

¹⁷ Mmɛ́ kam ń la kɛ́ nó símisi ye nkɛpéni mmú: Uléécáa ye mekɛɛ-mɛ wɔ́ilɛ uu yekei yarɛ kai m píse. Likepire, ai wai inmɛ́ píle píle mɛna nɛ afɛɛtaani, Moisi isé pɔ́o pɛɛ kɛlenɛ leeri. Ii yé fe iké lɛ́ kɛ Uléécáa uu ń la uké wa caai. Insá lɛ́, Uléécáa rinɔ́ kuu n yekei yé rinnanɛ́ paa.

18 In te isé ke usoi uu ye ritiki Uléécaá uu péé ne lē kuu u n yekeilē u pa, li pée wale re Uléécaá úu urinōo ciré kuu n yekei ritiki. Amá ke Uléécaá uu mekke-me n yekei nnya kuu Apiraham ípéelée nyíse uu lē kuu u n yekeilē u wai.

19 In lē, yo nnya ke isé ii pée nkpráni we? Iyē nkó mee re iké mewai mee áme Uléécaá mela-i ní we písoi n nyíselē, Apiraham upirē uyē ke Uléécaá uu lísoné n yekeilē uú ha ne tuiri. Piléécaatumé pée isé iyē písoi cereise. Usói unyiné yee péé ne Uléécaá nnōo n símisi kapí ne ritiki apí ne símisi.

20 Pin ne usói rintiki apí ne linyiné wai, li nyíse re pēpēe pikéi n wai ye kulúí welé. Amá Uléécaá mecíre yee rinōo piyekei kēmeé pikéi wai.

Yo nnya ke isé í we?

21 Lē nnya, táké nkpráni re isé íi Uléécaá rinōo kuu n yekei ritikií? Ai nkpráni lē. Pin pée isé inyiné n wa yee yé usói nfáa n hé, i yé pée fe ii usói Uléécaá inipēe-i waise aseí ute.

22 Amá Uléécaá Nsímé ritelé ye maa re mewai kópe nnañe mee ketē nnéí múflē. Li pée lē wale re písoi mpí nnéí pée yé Yeesu Kirisi ne kefa n tene pée yé lē ke Uléécaá uu pi n yekeilē yē.

23 Nfatene ituné iké kelene n tu, isé ye pée ró hánaalenle yare pikpaniikó, in tó mé líké ha ne tu péé uyé-i ke Uléécaá uu yé ró n nyíse re táké Yeesu ne kefa tēne.

24 Lē nnya, isé yee ró nyói aí ha ne Kirisi ikametuné tulu. Uyē kari yé ne kefa tene arí ne Uléécaá inipēe-i wai aseí pite.

25 Kari nkpráni nní ne Kirisi kefa pitene m málálē nnya, arí nkpráni urónyóle uyē mekó-i we.

26 Li we re nɔ nkpeni nonnɛnɛ́í Uléécáa sipipi le, kani Yeosu Kirisi ne kefa n tene nnya.

27 Nɔ́ mpí nnéí nɔ́ nní Kirisi kupɛnɛcɔ́ kɛmɛɛ míni n wólɛ, nɔ́ ne uyɛ́ ne pansɛɛ pisɛ.

28 Lɛ́ nnya, áí nkpeni we re nkó ye Usuifi née mpuri sanɛ ukó, née ulási née uyɛɛ umɛcɛɛ n te née utisi née unósi. Nɔ́ nkpeni meýíkíyiki pisɛ le, kani Kirisi Yeosu ne kefa n tene nnya.

29 In te nɔ́ mesei Kirisi pikó le, nɔ́ kɔ́ Apiraham pipirɛ́ le. Nɔ́o lɛ́ ke Uléécáa uú pɛé Apiraham ne upipirɛ́ n yekeilɛ́ te.

4

1 Mmɛ́ kam nní la ké maa re: Usoi unsá kahane m papisi kuu pɛɛ ikúlánlū li, úu ulási ne ríka kɛmɛɛ kóólɛlɛ́, in kɔ́ ne uyɛɛ nɛ́pá yo te.

2 Mpá ne lɛ́, pinyine pɛɛ yé u nyɔ́i api ukɛcáá m paílɛ́ áí ha ne kumúnjé kpɛ́ ke usáa uu n yekei tulu.

3 Limɛcɔ́ ke tóo kɔ́ pɛé we yarɛ siwá sínsá. Ketɛ́ nké kɛcáá, rínanjɛ líkó ilasi karí pɛɛ le.

4 Amá ke itunɛ́ ii n tu, Uléécáa ye Ukepípi tummele unósi unyine uu ke maru apí ne isé ke múlú

5 keké ne pɛ́ ke isé ii ilási n tónsɛlɛ́ n fénnɛ, keké kɔ́ ne lɛ́ kɛmɛɛ ró m pansɛsɛ Uléécáa sipipi nnya.

6 Kani kɔ́ nní Uléécáa sipipi nnya ke Uléécáa uu nɔ́anékínj kɛmɛɛ Ukepípi Nfaasɔ́nɛ wa nn sélei re: Sáa! Sáa!

7 Lɛ́ nnya, áni kɔ́ nkpeni pilási, nɔ́ usipipi le. Nɔ́n usipipi, nɔ́ kɔ́ Uléécáa mela kɛmɛɛ umɛmá pite le, memá mɛ́ kuu usipipi n yekeilɛ́.

Lɛlɛ́ Kalaati pikó kɛmɛɛ Pɔ́oli nfasimé n tanaalɛ́

8 Nò pεε mεκεε weλε άni Uléεcaα nyu. Pilée pinyine ilasi kaní pεε le άpi kò pεε meyíkíyiki piléεcaα.

9 Lē nnya kani nní Uléεcaα n céri née ke uyē uu nní nó n céri nó kò nkpeni ketē kecáá rínanη likó kέmεε pελε aní ha liilasi piluke kpáá? Nnanη mmē rín líka kuwai we, rín kò líka tu.

10 Nò meyansei siyáa sinyine ne iwáρε inyine ne aηmē anyine wéεle aní waise inyónsetunη!

11 Li nfasimé né we re pinέkai kamí ne nókenémεε rinηmóópú άpi kapε méwoo wa!

12 Pimáρεcò, ne nó pise re aní menécò mmé n we. Né ne kò nómenécò isé ilasi kέmεε weλε. Ani ncaai ríka né wa.

13 Ani léise re ne pεε utóikó le, pεé uye-i kamí pεε mefoí Nsímé Kεcire nó rin-yóó.

14 Kamí pεε lē m póólú, ám pεε kúpaí μετέ we. Amá άni né níηni άni kò né ημεριye. Nò ne íwe né lile, ticuruu aní kò né yósu yare Uléεcaatumε unyine née yare ne Kirisi Yeesu le.

15 Méye ke nónnépónare mmē nn pελε? Né ηmaa née yē te nòn pεé n fene, nó pεε ricuruu nóinénίpεε lésehte aní né pa.

16 Kam nsímései nó n símisi nnya kam pεε nkpeni pansε nóunélaáro, née íye?

17 Nla mmē kapi nní nókenécáá m má nnanη rín lisone linyine. Pi lalε piké tó ne nnó túúnne nòké pεε meyá pin n la.

18 Li nyamí te άni kapε ye píkaí lisone ne siká wa, aí re pεé uye-i kam nókenékúrí rí we ηmanε.

19 Sinépipi, ne kò ne nó nnya ntóosi kómεile yare unósi ke memáρεnlò ame n kέheni. Lē kai yé né

n we aní ha ne pipele tene, aní ne Kirisi mewee nókenémee n nyíselé.

²⁰ Li ripóó né we re ké pee kumúnjé nkú-i nókenémee n we ké céri lē kam yé nó n símisi. Am nyu íye kam yé nó wa.

Icélaa yee Akaa ne Sara nsimé kémee ní we

²¹ Nóó nní n la isé iké nókenécáá nnaŋe m má kamí la ké píse re nɔ pee kóméi lē kii n símisi?

²² Likumúnjé re li wólaalē te Apiraham ye piŋmáne pité mári. Ulási Akaa yee use ne u mari, uunəsi Sara yee umecire n te póó ne ucɔ u maru.

²³ Kesoipipi mela kémee ke Akaa uu uuŋmáne mari. Amá Uléécáa rinɔ kuu n yekei kecáá ke Sara póó uukó mári.

²⁴ Nsimé mmē nnyinecɔ ye mmú: Pinósi pē keté ye anóó até ke Uléécáa uu n yekei le. Nkóméine fói mmē ke Uléécáa uú ne pisoí Sinayi riyɔpe kecáá sée Akaa uú ne siwá maru silási.

²⁵ Akaa ye we yare Arapii ketē-pɔ Sinayi riyɔpe. U kɔ we yare kuyu nkú kapi ye neni nní n sée re Yerusalem. Ku ne kupikó ye isé pilasi le.

²⁶ Amá Yerusalem yee keyómecáa-pɔ ní we ne upikó ye pimecire tele. Kuyu kpekpe nkpéni we yare uróni.

²⁷ Lē nnya kai wólaalē te:

Pó unósi nyapi nkó
yee úu píkai m máraalē, a yisi a cɔ.

A mpónare ne ricáái.

Pó ke memárenlɔ áme píkai n kéhēnlē!

Unósi ke ula úu ní la sipipi ye ulakó sikó kulúí feriyé.

²⁸ Pimárecɔ, nń ne Uléécáa rinɔ kuu n yekei nnya usipipi le Isaaiki mecɔ.

29 Uyẽ kapi kesoipipi mela kɛmɛɛ m mári ye uyẽ ke Nfáasɔne nn n t́yese api máru lémaalenle hái. Lẽ kaí we ne neni-mɛ.

30 Iye kɛcɪre kai pɛɛ wólaalẽ? Li wólaalẽ te: A unósilasi nkó ne uuɣmáne lakase, li we re ulási uuɣmáne ne uyee umecire n te ukó, ápi yé ikúlanlū kɛsé li.

31 Pimárecɔ, lɛ nnya t́ ári ulási uyẽ sipipi. Tɔ uyee umecire n te sikó lɛ.

5

Ani kape ilási kɛmɛɛ n we

1 Kirisi ye ilási kɛmɛɛ ró lésɛle re tɔké meyíkíyiki merócíre n te. Lɛ nnya, ani n we non páápú, ani kape kɔ nómenécíre ilási kɛmɛɛ pitane rikpá.

2 Ani kutu ricɔ, né Pɔɔli ké nó símisi ani kóm te non n t́ye pin n kérii, Kirisi úu pɛɛ líka nó yóriye.

3 Né kɔ pimáa nó rikpá re úye un n t́ye pin u rinké, isé nnéi kai pɛɛ pise re uké ritiki.

4 Nɔɔ nní n la re nɔké isé ritiki nɔké ne Uléécaá inipɛɛ-i wa aseɪ pite, nó ne Kirisi ye túúnnɛle ani Uléécaá ipɛɛléɛ paa.

5 Tɔɔ nní ne kɛfa u n tenelɛ, t́ ne mé te u yé ró waise aseɪ pite. Nfáasɔne mee t́yɛsɛlɛ kari mé te Uléécaá yé ntófatenɛ nnya ró waise aseɪ pite.

6 Kirisi Yeosu kupéncɔ kɛmɛɛ, nké née nkéciré rín ye líka yoriye. Lɛlɛɛ kuláa m má yeɛ usoi uké nfatene m má mee ríla n nyísɛlɛ.

7 Nɔ koraanɛle rísɔne hái. Wóo nkpeni nsé nó púnɛise un ne nó yúlu re áni kape aseɪ ritiki?

8 Nsímé mmɛ kapí ne nní atu nó n takai rín Uléécaá yeɛ nó n séi kɛmɛɛ léeri.

9 Pi ye maa re: Nkpónótò pite fíí pèe ye kukpéecari nnéí nyépkuse.

10 Amá nípá ne lē, ne ne Upíima tálē te nò sònti nòké ncée sòne kémee pèeme. Amá uyee nní nó n còhlē, te úye kecire loo, Ulééca yé kutu u ripasa.

11 Pimárecò, nen pèé n céési re li pise re pìsoi piké kérii, yo nnya kapi yé pèe nkpáni né n wéékuselé? Nen lē n céési, Kirisi nkpò kunapéékòó kecáá òn yé pèe úka kémee awóle nsímé.

12 Pèpèe nní nó n còhlē te ani kérii ápi kape ne piké òmanè ripá. Piké mese pimècìre camesi!

13 Pimárecò, Ulééca ye ilási kémee nó lésele re ani nómenécìre n te. Mpá ne lē, áni kape ne riwááná re nò nómenécìre te nnya aní ne lē kani n káipinke n wai. Amá ani n lakaane nòn kò pikèi wapaane.

14 Nsímé nse kémee ke isé nnéí íí we. Lèlèe re: A upòcò n la yarè ripòcúruu.

15 Amá nòn nómenécòpècìre n kèhènnè nòn n takainkee, ani nómenécìre tí. Insá lē, nó nómenécìre kónaane.

Nfáasòne mèla ne meróla cìre

16 Lē nnya, ne la ké nó símisi re ani tíye Nfáasòne nké nó n séni, áni yé pèé uyè-i nólinékáipi-káipi n wai.

17 Ái lē kani ní la ke Nfáasòne nń la. Ái kò Nfáasòne lilala ke nóò kò la. Nfáasòne lilala ne lē ke kesoiipi akè ní la ái ye risáne. Lē kaí we nnya káni ye fe nòké lisòne kani ní la n wai.

18 Amá in Nfáasòne mee nó séni, isé íí pèe kò ònanje nókenécáá má.

19 Lē ke kesoiipi likáipi-káipi ai ye n léeme aí n nyáni kpáii ye nní: Iwásá piwapaanke ne mèkperinkpèwai ne meseiciréwai,

²⁰ νε piléenyóonse νε menírihéláawai νε iláarō piwapaane νε picéηaankεε νε kufatoi νε kuwói νε íkeηene νε pikóólentene νε pitele siwúipi piwapaankεε

²¹ νε ucō likó pikáipinkεε νε píta niré νε piluke caainkεε νε anyã νε lilinyinecō. Ne la ké nó péhele yare kam pisímé nó m masí re: Pē nnéi पेε limewai mē n wapisi uka úu Uléécaā iyōopi kémee melone má.

²² Amá lē ke Nfáasone pōō ye usoi n he ye nní: Nla νε mpōōnare νε nkíηniηe νε n̄pure νε kusoi piwai νε nfanare νε aseī pitiki

²³ νε ríniηe νε mecíre pimúlú. Isé íi mewee mē kesu.

²⁴ Kirisi Yeesu pikó ye pimewee νε pililala νε pilikáipi-káipi pikpíké masile api kunapéékōó kecáá karií.

²⁵ Nfáasone mee Uléécaā nfaa ró heelē. Lē nnya, tóké tíye nké ró n séni.

²⁶ Ari kapε panse píyuwélaa tóké merócōpecire anōō n wélaane tōn kō merócōpecire kufatoi wapaane.

6

Ani ncōni n lēnaane

¹ Pimáreco, nó mpi ke Nfáasone nn nní rí séni, nōn ye unyine n yē un akōpe n wai, ani ye m purú aní νε ncée sōne-i u peseri. Ani ye nómenécíre tí te mewai mē mecō áme kapε nó leeme.

² Ani ncōni n lēnaane. Lē kani yé νε Kirisi isé rintíki ye lē.

³ Úye un m músu re úu kusa we, kúu kō पेε líka tu, umecire kuu kíraase.

⁴ Μπά úye uké ye uricuruu mewee ripaí. Un n yē te li rikókōri we uké umecire ne múnjeisene, ái kapε ne picō.

⁵ Li we re mpa úye yee yé céri uu símisi lē kuu n wa.

⁶ Li pise re usoi nkó kapi Uléecaa Nsímé n céési uké ulikó ne uucélaa kecáá pípaí n léni.

⁷ Ani kapε nómenécíre kiraase, ápi ye Uléecaa sénnýi. Lē ke usoi uu n lukesi kuu ye kpasi.

⁸ Úye un umela likó n lukesi, uu umela likó yénu. Amá úye un Nfáasone likó n lukesi, uu Nfáasone mela yenu, lelee nní nfáa teneciré.

⁹ Mewai sone piwai ápi kapε ye ró pi. Li we re ton lē piwai ne n ημόópúlē, itunε ye sóntile, mpa úye uké lē kuu n lukesi kpasi.

¹⁰ Lē nnya kai nkpéni nní lē kuwai n we, tóké pisoι nnéi nla n nyíselē, ái ne tósu tó ne pē tóo Kirisi ne kefa n tenelē.

Icélaa tōrō ne iyáhaa

¹¹ Ani ripaí lē kam nkpéni tinécúruu ne kunénipe nó n wói mekónε mekónε.

¹² Mpi nnéi pee n wéési re pisoι piké pi pakare pee nó cónjē te ani kérii. Ápi la piké Kirisi nkpo kunapéékó kecáá nnya íwe inyine li.

¹³ Pikéké pē ricuruu ápi isé tikilē, amá pi pēé la re nóóké kérii piké ne nópinéké pē nnya rikókōri n wai.

¹⁴ In née, ke Upiima Yeesu Kirisi uu kunapéékó kecáá n kpu ηmane yee né tikókōri waise. Líka licō ái likecáá kpálē. Kunapéékó kecáá nkpo mee tíyese ke ketē kecáá likó ái kō nkpéni kenémee kuláa kúka má, ám kō nkpéni pikáipinkεε li kpálē.

¹⁵ Ái nké née nkéciré yee linyine yoriye, amá Uléecaa uké ró pansese pisoι fale yee ye yoriye.

¹⁶ Mpi nnéi pɛɛ piisoɪ kɛmɛɛ nsímé mmú n tɪkɪlɛ kam nɛ wɛlu rɛ Uléécáa uké nkínɲɲɛ pi hɛ uu kɔ́ ɪwɛ pi tɛni. Nkínɲɲɛ nɛ píwɛtu piké kɔ́ Uléécáa kuyu Isirayɛli kɛcáá n wɛ.

¹⁷ Kai nɛni nɛ n kpísi, úka úu kape picóɲ né rikpá. ɪwóɪ yɛ inépinɛ kɛcáá nyísɛlɛnɛ rɛ nɛ Yeesu kɛcáá ɪwɛ lílɛ.

¹⁸ Pimáɛɛɔ, Urópiima Yeesu Kirisi uké ɪpɛléɛ nó nyíɛ. Amí.

Nkomine Fal Ritɛlé Sola New Testament

copyright © 2010 UEEB/SIM au Benin

Language: Sola (Miyobe)

Translation by: SIM International

Sola, Nkomine Fal Ritɛlé

This translation, published by the UEEB/SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM, BP 15, Parakou, Benin.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-02

1bac8ff9-a7c9-52ef-bb5e-7155dd6ba1a1